

Stichting **Pensioenbehoud**

Als uw pensioen u lief is

De voorzitter van het bestuur van de AFM
mevr. ir. M.W.L. van Vroonhoven MBA
Postbus 11723
1001 GS AMSTERDAM

Betreft: uw uitspraken in de Telegraaf van 24 juni 2016

Wassenaar, 27 juni 2016

Geachte mevrouw Vroonhoven.

Naar aanleiding van uw interview zoals vermeld in het artikel *Onoverzichtelijke kluwen* in de Telegraaf van 24 juni 2016 zou ik het volgende onder uw aandacht willen brengen.

In het begin van het artikel stelt u het volgende (begin citaat) *"Kijk op je eigen pensioenoverzicht en wat zie je dan? Niet jÓuw pensioen, zegt voorzitter Merel van Vroonhoven van de Autoriteit Financiële Markten (AFM)."* (einde citaat). Ik zou u graag willen wijzen op het vonnis van de Hoge Raad van 3 februari 2012 (ECLI:NL:HR:2012:BT8462) waarin in onderdeel 3.4 wordt vastgesteld *"Dat geldt mede omdat een pensioenaanspraak een zelfstandig (voorwaardelijk) vermogensrecht vormt dat vatbaar is voor afkoop, waardeoverdracht en verdeling bij echtscheiding, zodat nakoming van toekenning van dat recht gevorderd kan worden en die vordering bijgevolg kan verjaren."* Geconstateerd kan worden dat uw uitspraak in strijd is met deze vaststelling van ons hoogste rechtscollege.

Belangrijk is de vaststelling dat het bedrag van de pensioenaanspraak een (voorwaardelijk) vermogensrecht vormt conform BW boek 3:1:1:6. Dat geldt a fortiori voor het bedrag van het pensioenrecht van de gepensioneerde zolang de voorwaarden van het pensioenreglement waren en zijn vervuld. De voorwaardelijkheid betreft de mogelijkheid tot korten van het bedrag in uiterste noodzaak in tegenstelling tot verzekeraars. De vraag is of een vermogensrecht ook onder het begrip 'eigendom' valt. Ons Burgerlijk Wetboek kent wel het eigendom van een 'zaak' (stoffelijk object, BW boek 5:1:1), maar 'vermogensrechten' en 'zaken' vallen onder de definitie van 'goederen' (BW boek 3:1:1:1). Onze Grondwet regelt in artikel 14 de bescherming van het eigendom als grondrecht i.v.m. onteigening.

Artikel 17 van het EU Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie regelt de bescherming van het eigendom van 'goederen' met een verplichting tot compensatie van het verlies onder voorwaarden. De conclusie is dan ook naar mijn mening gerechtvaardigd dat ons pensioen als vermogensrecht volgens het Europees recht valt onder de bescherming van artikel 17 van het EU Handvest als dwingend recht. Zie ook het standpunt terzake van o.a. prof. dr. mr. H. van Meerten.

Tevens stelt u in hetzelfde artikel dat ons pensioenstelsel een '*onoverzichtelijke kluwen*' is. Deze conclusie kan ik niet delen. Bijna alle deelnemers hebben een voorkeur voor een uitkeringsovereenkomst, omdat zij dan weten welk bedrag zij tijdens hun pensioen zullen ontvangen. Zij vinden dit stelsel wel duidelijk. Administratief gezien is een doorsneepremie voor werkgevers het summum van eenvoud. Sinds juli 1994 hebben deelnemers in Nederland een wettelijk recht op waarde overdracht, daarvoor hoeft het stelsel niet te worden gewijzigd. Zij behouden hun aanspraken en de pensioenuitvoerders verrekenen eventuele verschillen onderling of met de werkgever.

1 van 2

Stichting **Pensioenbehoud**

Als uw pensioen u lief is

Ook uw opmerking dat werknemers niet meer 40 jaar bij een werkgever doet niet recht aan de feitelijke situatie. De grote meerderheid van werknemers valt onder een BPF. Indien zij van werkgever veranderen, dan blijven zij bij dezelfde pensioenuitvoerder. De keuze van 40 jaar lijkt mij ouderwets. Voor 2007 onder de PSW bouwde werknemers van 25 tot 65 pensioen, met de invoering van de PW is de leeftijd van 25 jaar gedaald tot 21 jaar. Uit een recent onderzoek van de Nethspar is gebleken dat een vaste rekenrente superieur zou zijn aan de Rente Termijn Structuur (RTS). Zwitserland, waar de uitvoering van de pensioenregeling ook veelal door aparte rechtspersonen geschied, heeft nog steeds een vaste rekenrente. Een RTS is alleen logisch, indien de werkgever de uitvoering in eigen beheer houdt, in Nederland is dat sinds 1954 verboden. Alleen de overheid heeft nog heel lang de pensioenregeling van militairen in eigen beheer gehouden. Andere landen in de EU hebben voor collectieve pensioenen veelal een lage vaste rekenrente van 2,5% – 3%. Als voorbeeld mag dienen dat het CPB vorig jaar alle voorstellen van de SER voor een aangepast pensioenstelsel heeft doorgerekend met een vaste RTS (rekenrente) van 2,5%.

Het standpunt van de KNVG, CSO en NVOG getiteld *Naar een nastrevenswaardig pensioenstelsel* met een voorstel voor een aangepast pensioenstelsel dat is te vinden op de website van de Nederlandse Bond van Pensioenbelangen (<https://www.pensioenbelangen.nl/images/naareennastrevenswaardigpensioenstelsel.pdf>) geeft een zeer goede oplossing voor de huidige problemen van het aanvullend pensioen. Tevens beveel ik in uw aandacht aan het boek "19 mythen en onwaarheden over ons pensioen".

Daarin staat het behoud van de *'uitkeringsovereenkomst'* centraal zoals de meeste werknemers dat wensen die pensioen opbouwen zoals verschillende onderzoeken van DNB hebben aangetoond, al is het uiteindelijke pensioen niet gegarandeerd. Dat weet de Nederlander allang omdat nu al de risico's bij de bedrijfstakpensioenfondsen altijd al bij de deelnemer hebben gelegen. Tegenwoordig is dezelfde situatie ontstaan bij de meeste ondernemingspensioenfondsen, omdat de werkgever geen garantie meer geeft wegens de keuze voor het financieringssysteem Collectieve Beschikbare Premiereregeling (CDC). Het rapport toont aan dat de uitkeringsovereenkomst in gewijzigde opzet met een vaste rekenrente van 2,7% een toekomstbestendige regeling is, zeker bij een vergelijking met de netto rendementen van fondsen, sinds 1999 5,3%. Een Individuele Beschikbare Premiereregeling (IDC) is dat geenzins zonder taakstelling voor het pensioenfonds en maakt een financiële planning voor de deelnemer onmogelijk omdat de einduitkering van het pensioen niet is gespecificeerd.

Ik zou een uitnodiging voor een gesprek met u om het bovenstaande te kunnen toelichten zeer waarderen. De heer drs W. Schuddeboom RA, AAG als mede-auteur van de publikatie *Naar een nastrevenswaardig pensioenstelsel* is bereid om mee te komen om uw mogelijke vragen daarover te beantwoorden.

Gezien uw nauwe samenwerking met De Nederlandsche Bank wordt een kopie van deze brief aan de heer mr. F. Elderson, directeur van de DNB gestuurd die pensioenen in zijn portefeuille heeft.

Ik zie uw antwoord met belangstellig tegemoet.

Hoogachtend,

Erik L. Daae
voorzitter